

SATVERSMES TIESAS KOLĒĢIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV-1010. Tālrunis: 67830735, 67210274. E-pasts: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā

2025. gada 1. decembrī.

Satversmes tiesas 3. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētājs Jānis Neimanis, tiesnesis Mārtiņš Mits un Juris Juriss,

kolēģijas sēdē izskatījusi pieteikuma iesniedzēja [..] pieteikumu par lietas ierosināšanu (ieteikums Nr. 202/2025),

konstatēja:

1. Pieteikuma iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu atzīt Civilprocesa likuma 395., 396., 397. pantu un 441. pantu par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 92. un 105. pantam.

2. Civilprocesa likuma 395. pants noteic, ka pieteikums par nekustamā īpašuma labprātīgu pārdošanu izsolē tiesas ceļā iesniedzams rajona tiesai pēc nekustamā īpašuma atrašanās vietas.

Šā likuma 396. pants paredz to personu loku, kas tiesīgas šādu pieteikumu iesniegt, kā arī nosaka pieteikumam pievienojamos dokumentus un tajā norādāmo informāciju.

Šā likuma 397. pants nosaka kārtību, kādā tiesnesis izskata pieteikumu par nekustamā īpašuma labprātīgu pārdošanu izsolē un pieņem lēmumu par tā pārdošanu izsolē.

Savukārt šā likuma 441. pants vispārīgi paredz to, kādos gadījumos un kādā kārtībā pārsūdzami pirmās instances un apelācijas instances tiesas lēmumi.

3. Pieteikuma iesniedzējs jau iepriekš ir vērsies Satversmes tiesā ar saturiski līdzīgu pieteikumu, lūdzot izvērtēt Civilprocesa likuma 397. panta atbilstību Satversmes 92. pantam (ieteikums Nr. 106/2025).

3.1. Satversmes tiesas 1. kolēģija 2025. gada 4. jūlijā nolēma atteikties ierosināt lietu pēc šī pieteikuma, pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 1. un 4. punktu.

Minētajā kolēģijas lēmumā secināts, ka Civilprocesa likuma 397. panta, ciktāl tas neparedz tiesības pārsūdzēt tiesneša lēmumu par nekustamā īpašuma labprātīgu pārdošanu izsolē, atbilstība Satversmes 92. pantam pēc būtības jau ir izvērtēta spriedumā lietā Nr. 2010-08-01, un Pieteikuma iesniedzējs nav norādījis uz tādiem apstākļiem, kuru dēļ pieteikumā ietvertu prasījumu nevarētu uzskatīt par jau izspriestu. Arī konkrētajā pieteikumā Nr. 202/2025 kolēģija nekonstatē šādas apstākļus.

Līdz ar to šajā prasījuma daļā pieteikuma faktisko apstākļu izklāsts un juridiskais pamatojums pēc būtības nav mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu.

3.2. Izskatāmajā pieteikumā Pieteikuma iesniedzējs papildus lūdz vērtēt arī Civilprocesa likuma 395., 396. un 441. panta atbilstību Satversmes 92. un 105. pantam, kā arī Civilprocesa likuma 397. panta atbilstību Satversmes 105. pantam.

Līdz ar to šajā prasījuma daļā tas uzskatāms par jaunu pieteikumu.

4. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmo daļu konstitucionālo sūdzību Satversmes tiesai var iesniegt ikviena persona, kura uzskata, ka viņai Satversmē ietvertās pamattiesības aizskar tiesību norma, kas neatbilst augstāka juridiska spēka tiesību normai. Savukārt no šā panta sestās daļas 1. punkta izriet prasība pieteikumā minēto uzskatu pamatot.

Atbilstoši Satversmes tiesas likumam personas pamattiesību aizskārums ir konstatējams, ja: pirmkārt, personai Satversmē ir ietvertas konkrētās pamattiesības, proti, apstrīdētā norma ietilpst konkrēto pamattiesību tvērumā; otrkārt, tieši apstrīdētā norma aizskar personai Satversmē ietvertās pamattiesības (*sk. Satversmes tiesas 2016. gada 23. novembra lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr. 2016-02-01 5. punktu*).

Rajona tiesā tika iesniegts pieteikums pret Pieteikuma iesniedzēju par nekustamā īpašuma labprātīgu pārdošanu izsolē tiesas ceļā. Ar tiesneses lēmumu pieteikums tika apmierināts. Pieteikuma iesniedzējs vērsās rajona tiesā ar

iesniegumu, lūdzot atjaunot pārsūdzības termiņu minētajam lēmumam. Tiesa atbildes vēstulē norādīja, ka tiesneša lēmums par nekustamā īpašuma pārdošanu labprātīgā izsolē tiesas ceļā nav pārsūdzams.

Pieteikuma iesniedzējs norāda, ka tā kā tiesneša lēmums par nekustamā īpašuma pārdošanu labprātīgā izsolē tiesas ceļā nav pārsūdzams, Civilprocesa likuma 395., 396. un 441. pants liedz viņam aizstāvēt savas tiesības tiesā vai apstrīdēt īpašuma piespiedu pārdošanu. Tādējādi minētās normas aizskarot viņam Satversmes 92. un 105. pantā ietvertās pamattiesības.

Tomēr Civilprocesa likuma 395., 396. un 441. pants neregulē ar tiesneša lēmuma par nekustamā īpašuma pārdošanu labprātīgā tiesas ceļā pārsūdzību saistītus jautājumus. Tādējādi nav iespējams konstatēt, ka minētās normas radījušas Pieteikuma iesniedzējam Satversmes 92. un 105. pantā ietverto pamattiesību aizskārumu. Tāpat arī Pieteikuma iesniedzējs nav pamatojis to, kā tieši Civilprocesa likuma 397. pants rada Pieteikuma iesniedzējam Satversmes 105. pantā ietverto pamattiesību aizskārumu.

Līdz ar to šajā daļā pieteikums neatbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmās daļas un sestās daļas 1. punkta prasībām.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 3. un 5. punktu, Satversmes tiesas 3. kolēģija

nolēma:

atteikties ierosināt lietu pēc [...] pieteikuma (pieteikums Nr. 202/2025).

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētājs

Jānis Neimanis